nrc›

N.B. Het kan zijn dat elementen ontbreken aan deze printversie.

Arno Visser: ‘Een glas bier of wijn en het gaat over muziek’

Kicks voor niks Geluk hoeft niets te kosten, maar waar vind je het? *Machteld van Gelder* vraagt haar favoriete Nederlanders naar hun onbetaalbare genietingen. Deze week: Arno Visser.

2 december 2021 **Leestijd 3 minuten**

Foto’s ANP, Getty Images/bewerking NRC

‘In het begin namen The Beatles in twee dagen een heel album op. Later worden de nummers ingewikkelder, met steeds andere toonsoorten. Ik vind het heerlijk om precies na te pluizen hoe dat ging. Helemaal toen ze stukken uit verschillende opnames bij elkaar gingen plakken. Een beroemd voorbeeld is ‘Strawberry Fields’, dat was opgenomen in verschillende toonsoorten en had verschillende tempi, en moest

toen aan elkaar geplakt worden. Dan moet je naar een bepaald moment gaan, de zestigste seconde, en dan hoor je waar de ene opname in de andere overgaat.

„Ik kan eindeloos bezig zijn en het internet afspeuren naar wat mensen over zo’n overgang geschreven hebben. Aan Adri Duivesteijn heb ik een goeie, dat is ook een muziekfreak. We sturen elkaar op wat we horen en lezen.

Arno Visser (1966) is president van de Algemene Rekenkamer.

„Het mooie aan The Beatles is dat ze zoveel dingen gedaan hebben dat het van je eigen gemoedstoestand afhangt waar je voorkeur naar uitgaat. Ze hebben blues én rock-’n-roll gemaakt. Ik heb daarom ook geen favoriet nummer: dat hangt van mijn stemming af, zeg maar.

„Dit analyseren, dat doe ik al veertig jaar. Destijds, ik zat nog op de middelbare school, had ik een pick-upje waarop ik alles beluisterde. Omdat The Beatles sommige stukken achterstevoren opgenomen hadden, kon je met je pick-up met de hand een plaat achterstevoren draaien om te horen wat er werkelijk op stond. Dat deed ik bij mijn ouders thuis, in mijn studentenkamer, en in mijn eerste huis deed ik het weer. Nog steeds kan het me boeien, het raakt mij nog altijd.

„Dit kan redelijk irritant zijn voor gesprekspartners. Als je niet oppast, kan ik iedereen ermee vervelen. Een glas bier of wijn en het gaat over muziek. En als ik er dan achter kom dat iemand van The Beatles houdt, dan is die ten dode opgeschreven.

„Als een nummer op vier momenten in elkaar is gezet, dan wil ik horen waar dat precies gebeurt: dat moment waarop twee banden aan elkaar zijn geplakt. Je gaat dus precies op zoek met de stopwatch ernaast: wanneer komt-ie?

„Je kunt de muziek ondergaan, maar je kan ’m ook analyseren en de verschillende lagen onderzoeken, zoeken naar de techniek. Bijvoorbeeld dat Ringo Starr een linkshandige drummer was op een rechtshandige kit, dat kun je horen. Met veel gevoel krijgt het ritme een unieke *swing* en *feel*, met die linkerarm moest hij een moeilijke beweging maken. Heerlijk om dat na te speuren op het internet, dan ben ik zo drie uur verder.

„Ik kan emotioneel worden bij ‘Let it Be’ en ‘The Long and Winding Road’, eigenlijk al meteen bij de eerste maten. En zeker toen later de versies kwamen waar alle bombast uit was en het heel puur werd - dan voel ik heel veel, dan denk ik: als ik muziek voor

mijn begrafenis zou wensen, dan zou het dit zijn. Ik kan er analytisch naar luisteren, maar ook op gevoel. Het ontsluit iets in me. Niet alleen de emotie van een *ballad* maar ook de *swing*. Dat het een funk-achtige klank heeft, zoals ‘She’s a Woman’, dan kan ik niet meer stilzitten, daar kan ik echt niet meer analytisch naar luisteren.

„Ze hebben ook ruige rock gemaakt, zoals ‘Helter Skelter’. Dat moet ik soms even keihard zetten, je mag hopen dat je niet mijn buren bent.

„Dit alles doe ik eigenlijk vooral alleen. Met boeken op schoot, en stapels boeken voor me. Sinds mijn jeugd heb ik verschillende pick-ups verzameld om te luisteren of dat voor een nummer verschil maakt. Ook heb ik verschillende naalden. En verschillende buizenversterkers - dan moet ik weer op zoek naar een nieuw buisje en ga ik alles opnieuw luisteren door dat buisje. Bijvoorbeeld of het basloopje van George Harrison in ‘Something’ met de ene naald hetzelfde klinkt als met een andere naald.

„Vind ik het nou gewoon heel knap wat ze doen of raakt het me? Het raakt me. Ik kan er ook niet als achtergrondmuziek naar luisteren. Ik kan er ook geen boek bij lezen.

„Er zitten altijd nieuwe elementen in en dat is dan een kick, om die te horen en die te ontdekken. Ik geniet van analytisch luisteren. Van ongewone akkoordenschema’s.

„Ik las onlangs een interview met de maker van de Moog synthesizer, die vertelde dat hij zo onder de indruk was van Paul McCartney omdat die op dit nieuwe apparaat meteen kon spelen. Toen heb ik *Abbey Road* opgezet en hoorde ik inderdaad dat dat gekke geluidje op de achtergrond, een soort zingende zaag, de eerste Beatles-toepassing van de synthesizer was.

„Het is voor mij een universum, ik kan in alle gemoedstoestanden inzoomen bij The Beatles. De betovering is dat het nieuw blijft. Je kunt elke keer denken: dit is de eerste keer dat ik het hoor.”

Een versie van dit artikel verscheen ook in NRC Handelsblad van 4 december 2021